

SAK 26/2024

REGULERING AV FISKET ETTER LODDE VED ISLAND, GRØNLAND OG JAN MAYEN SESONGEN 2024/2025

1 SAMMENDRAG

Etter flere tokt høsten 2023 og høsten 2024 er det ennå ikke funnet grunnlag for å anbefale et loddefiske sesongen 2024/2025. Det skal foretas flere målinger tidlig i 2025.

Dersom det blir funnet grunnlag for å åpne fiske etter lodde sesongen 2024/2025 foreslår Fiskeridirektøren en videreføring av reguleringen fra sesongen 2022/2023.

Det foreslås at fartøy med ringnottillatelse gis adgang til å delta i loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2024/2025.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gjeldende praksis med at fartøyene blir tildelt maksimalkvoter basert på universalnøkkelen. Fiskeridirektøren foreslår videre at man kan stoppe fisket når totalkvoten er beregnet oppfisket, selv om enkelte fartøy ikke har fisket sin kvote. Fartøy kan nytte faktisk lastekapasitet i fisket.

Når det gjelder utseiling foreslås det at ingen fartøy kan foreta utseiling uten på forhånd å ha meldt fra til Norges Sildesalgslag. Ved utseiling må fartøy være faktisk utlosset, ha loddenot om bord og ha forlatt land/kai. Norges Sildesalgslag kan fastsette utseilingsstopp mens Fiskeridirektoratet kan fastsette siste frist for utseiling.

Når det gjelder adgang til Islands økonomiske sone (IØS) foreslås det at fartøy som har tatt utseiling skal melde fra til Norges Sildesalgslag ved inngang til IØS. Norges Sildesalgslag bemyndiges til å administrere innseilingsordning til IØS, samt administrere antall fartøy i fiske samtidig. Fiskeridirektoratet og Norges Sildesalgslag kan fastsette innseilingstopp til IØS.

2 KORT HISTORIKK

Tabell 1 viser norske fartøys loddefangster ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2007-2024.

Tabell 1: Norske fartøys loddefangster ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2007-2024, fordelt på sesonger (kvantum i tonn)

Sesong	Sommerfiske			Vinterfiske	Totalt
	GØS	IØS	Totalt	IØS	
2007/2008	Ikke åpent			35 758	35 758
2008/2009	Ikke åpent				
2009/2010	Ikke åpent			28 252	28 252
2010/2011	Ikke åpent			30 805	30 805
2011/2012	58 493	ikke åpent	58 493	46 171	104 664
2012/2013	Ikke åpent			40 603	40 603
2013/2014	Ikke åpent			6 175	6 175
2014/2015	30 486	ikke åpent	30 486	50 508	80 994
2015/2016	Ikke åpent			58 239	58 239
2016/2017	Ikke åpent			59 266	59 266
2017/2018	Ikke åpent			74 079	74 079
2018/2019	Ikke åpent				
2019/2020	Ikke åpent				
2020/2021	Ikke åpent			42 358	42 358
2021/2022	Ikke åpent			88 933	88 933
2022/2023	Ikke åpent			49 611	49 611
2023/2024	Ikke åpent				

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per 30. juli 2024

3 LODDEFISKET VED ISLAND, GRØNLAND OG JAN MAYEN SESONGEN 2022/2023

3.1. VITENSKAPELIGE ANBEFALINGER FOR LODDEFISKET 2022/2023

30. november 2021 publiserte ICES kvoterådet for sesongen 2022/2023. Det lød som følger:

ICES advises that when the harvest control rule agreed in 2015 by the Coastal States is applied, the initial TAC for the fishing season 15 October 2022–15 April 2023 should be 400 000 tonnes.

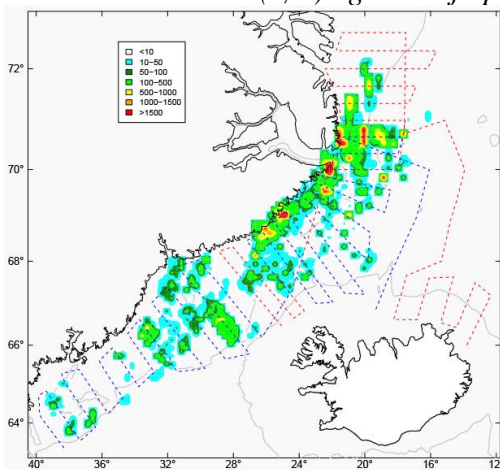
For nærmere informasjon, se følgende link: https://ices-library.figshare.com/articles/report/Capelin_Mallotus_villosus_in_subareas_5_and_14_and_Division_2_a_west_of_5_W_Iceland_and_Faroes_grounds_East_Greenland_Jan_Mayen_area_/18639746?backTo=/collections/ICES_Advice_2021/5796932?backTo=/collections/ICES_Advice_2021/5796932

Høsten 2022 ble det i perioden 27. august til 29. september gjennomført et nytt forskningstokt. Toktet skulle måle både den umodne og den modne del av bestanden. Toktet ble gjennomført i samarbeid mellom Island og Grønland. Grønland deltok i toktet med sitt nye forskningsfartøy, «Tarajoq», fra Islands side deltok «Árni Friðriksson». Det ble lagt ned omfattende innsats fra fartøyene og det var kun mindre værforsinkelser. Drivis hindret dekning i den nordligste delen

av undersøkelsesområdet, men The Marine and Freshwater Research Institute (MFRI) vurderte det slik at det var lite sannsynlig at det var lodde i dette området. Undersøkelsesestimatet hadde en lav variasjonskoeffisient (CV) da lodden var relativt jevnt fordelt og tettheten på transekter var høye i områder med høy mengde moden lodde. Mengden unglodde i høstundersøkelsen 2021 indikerte betydelig større fiskbar bestand enn resultatene av toktet høsten 2022 viste. Andelen av den eldre aldersgruppen i den prospektive SSB var imidlertid blant de høyeste observerte.

SSB ble beregnet til 763 000 tonn. Indeksene for umoden lodde (1 og 2 år) var under gjennomsnittet. MFRI skrev at undersøkelsene denne vinteren vil kaste lys over størrelsen på 2019 og 2020 årsklassene. For nærmere informasjon om toktet, følg link: <https://www.hafogvatn.is/static/extras/images/31-capelin-autumn1345530.pdf>

Figur 1: Oversikt over toktet som ble gjennomført i perioden 27. august - 29. september 2022, «Árni Friðriksson» (rød) og «Tarajoq» (blå)

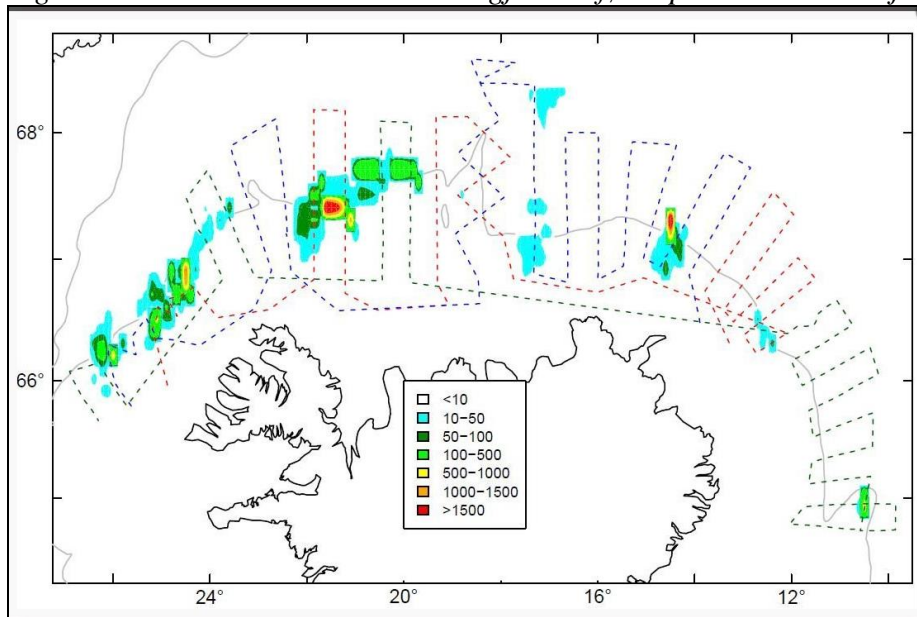

Kilde: <https://www.hafogvatn.is/is/midlun/frettir-og-tilkynningar/veidradgjof-lodnu-laekkar>

Basert på resultatene av dette toktet anbefalte MFRI **4. oktober 2022** at fangstene i 2022/2023 ikke burde være mer enn 218 400 tonn, dette når den avtalte forvaltningsplanen ble brukt. Dette rådet ville bli revidert basert på resultatene fra de akustiske målingene tidlig i 2023. Resultatene av målingene danner også grunnlaget for rådet for sesongen 2023/2024, <https://www.hafogvatn.is/static/extras/images/31-capelin-autumn1345530.pdf>.

3. februar 2023 kom MFRI med et nytt råd der TAC økte til 275 705 tonn (https://www.hafogvatn.is/static/extras/images/lodnavetur2023_3feb_final1366798.pdf). Rådet var basert på målinger foretatt av tre fartøy på tokt i perioden 13.-25. januar. Størrelsen på gytebestanden i henhold til disse målingene var ca. 64 000 tonn. Til tross for vanskelige værforhold ble det oppnådd en fullstendig kryssing fra Hvalbakshalla til sørøst i landet og derfra nord rundt og sør for Víkurál ut av Vestfjordene. Sjøis hindret passasjen i Grønlandstredet i stor grad.

Figur 2: Oversikt over toktet som ble gjennomført i perioden 13.-25. januar

Da dette rådet kom var fartøyene igjen gått ut på nye målinger.

24. februar 2023 ble rådet igjen revidert. MFRI foreslo da at loddefangsten ikke skulle overstige 459 800 tonn, noe som var en økning på 184 095 tonn fra forrige råd. Denne økningen var basert på målinger utenfor Húnaflói fra midten av februar. Det ble videre foreslått at 2/3 av disse 184 095 tonnene skulle fanges nord for Island i området fra Horn til Langanesi. Begrunnelsen for dette var å beskytte loddegytingen på de tradisjonelle områdene sør og vest i landet. Ved å ikke gå for nær loddegytingen på vest- og sørkysten av landet, ville man søke å opprettholde biologisk mangfold i bestanden, øke sannsynligheten for god rekruttering og gjøre fisket mer bærekraftig. For mer informasjon, se

<https://www.hafogvatn.is/is/rannsoknir/lodna/frettir-af-lodnu/hafrannsoknastofnun-leggur-til-aukinn-lodnukvota>

2. mars reviderte MFRI rådet fra 24. februar, der de trakk tilbake rådet om regionale grenser. Observasjoner indikerte at lodda som ble målt ut av Húnaflóa 12.-21. februar var på vei vest i landet og det ble antatt at den ville gyte der og ikke i den nordlige delen av landet som først antatt.

3.2 OPPSUMMERING AV FISKET

Norsk kvote ved starten av sesongen var på 43 275 tonn, hele kvantumet kunne fiskes i IØS. Tabellen under viser den norske kvoten og hvilke kvotekomponenter den var sammensatt av.

Tabell 2: Norsk kvote fordelt på kvotekomponenter 1. januar 2023 – TAC 218 400 tonn

Kvotekomponenter	Kvantum (tonn)
«Trepartsavtalen»	10 920
«Smutthullavtalen»	24 595
Kvoteavtale mellom EU og Norge	7 760
Norsk kvote totalt	43 275

Fiskeridirektoratet sendte lisenssøknadene til Island 19. desember med svar fra Island 20. desember. Loddefisket ble åpnet 1. januar. Kvoteenheten ble satt til 1,01. Lisensene med tilhørende regelverk ble sendt ut til næringen 5. januar.

Nytt av året var at Island i regelverket som omhandlet norsk fiske i IØS innførte forbud mot å fiske med fartøy som var utstyrt slik at det er mulig å pumpe fra fartøyets tanker under havoverflaten, se punkt 3.3.

Første fartøy tok utseiling fra Norge 25. januar, den første innmeldingen kom 28. januar.

På grunn av små kvoter i loddefisket på Island og i loddefisket i Barentshavet ble det innført kvotebytteordning i disse fiskeriene, se punkt 3.4 for nærmere informasjon om ordningen.

Næringen ba om at det ble innført en ordning som gjorde at leiefartøy slapp å skifte mannskap under fisket. Siden det allerede var blitt innført en svært fleksibel kvotebytteordning som tok hånd om slike problemstillinger ble dette avslått.

3. februar økte TAC til 275 705 tonn. Som følge av økt kvantum gjennom «trepartsavtalen» og ekstra kvantum fra EU, økte den norske kvoten til 48 380 tonn, dvs. en økning på 5 105 tonn. Det ble da grunnlag for å øke kvoteenheten fra 1,01 til 1,12, noe som ble gjort samme dag.

Det norske loddefisket i IØS gikk greit og sildelaget mottok den siste innmelding 18. februar. Da hadde alle fartøyene tatt kvotene sine. Det var svært mange innmeldinger og man estimerte at norsk kvote ville bli overfisket i størrelsesorden 3-500 tonn. Da alle innmeldingene var erstattet av sluttsedler var norsk kvote overfisket med 1 231 tonn. Ved justeringen av kvoteenheten 3. februar ble det i samarbeid med Fiskebåt tatt høyde for et gjennomsnittlig overfiske på 38 tonn per fartøy, noe som var svært høyt i dette fisket. En gjennomgang etter at fisket var over og alle sluttsedlene var kommet inn viste at gjennomsnittlig overfiske per fartøy var på hele 62 tonn. 8 fartøy hadde hver et overfiske på over 100 tonn, ett av disse fisket hele 256 tonn over kvote. 22 fartøy fisket mellom 38 og 100 tonn over kvote. Årsaken til at overfisket var så høyt denne sesongen er ikke fastlagt.

Tabell 3 viser norsk kvote, fangst og restkvote 22. februar.

Tabell 3: Norsk kvote, fangst og restkvote 22. februar

	Kvote (t)	Fangst (t)	Restkvote (t)
Norsk kvote	48 380	49 611	- 1 231
Kvotekomponenter	Kvote (t)	Fangst (t)	Restkvote (t)
«Trepartsavtalen»	13 785	13 785	-
«Smutthullavtalen»	24 595	24 595	-
Kvoteart mellom EU og Norge	10 000	10 000	-

Den 24. februar ble TAC økt til 459 800 tonn. Dette betød at overfiske på 1 231 tonn per 22. februar ble et underfiske på 7 974 tonn den 24. februar. Tabell 4 viser norsk kvote etter oppjustering av TAC.

Tabell 4: Norsk kvote og fangst fordelt på kvotekomponenter 24. februar – TAC 459 800 tonn

	Kvote (t)	Fangst (t)	Restkvote (t)
Norsk kvote	57 585	49 611	7 974
Kvotekomponenter	Kvote (t)	Fangst (t)	Restkvote (t)
«Trepartsavtalen»	22 990	15 016	7 974
«Smutthullavtalen»	24 595	24 595	-
Kvoteart mellom EU og Norge	10 000	10 000	-

To fartøy benyttet seg av slumpfiskordningen. Av totalt 72 ringnotfartøy var 8 i nybyggingsordning. Kvotebytteordningen gjorde videre at man hadde totalt 53 fartøy i fisket ved Island. Den minste kvoten var på 287 tonn, den høyeste på 1 524 tonn.

Sesongens fiske forløp greit, med bedre værforhold enn sesongen 2021/2022. Mesteparten av fangstene gikk til konsum. Med bare 53 fartøy i fisket var det ikke nevneverdige problemer med begrensningene vedrørende antall fartøy i sonen. Islands kystvakt var ikke på feltet det siste døgnet fisket pågikk.

Fangstene ble solgt til Island, Færøyene og Norge, se tabell under.

Tabell 5: Oversikt over hvor de norske fangstene ble levert sesongen 2022/2023, samt verdi og gjennomsnittspris

Landingsnasjon	Kvantum		Verdi (1000 kr)	Gj.snitt pris (kr)
	Tonn	%		
Færøyene	9 413	19,0 %	68 256	7,25
Island	14 293	28,8 %	76 411	5,35
Norge	25 906	52,2 %	164 711	6,36
Totalsum	49 611	100,0 %	309 377	6,24

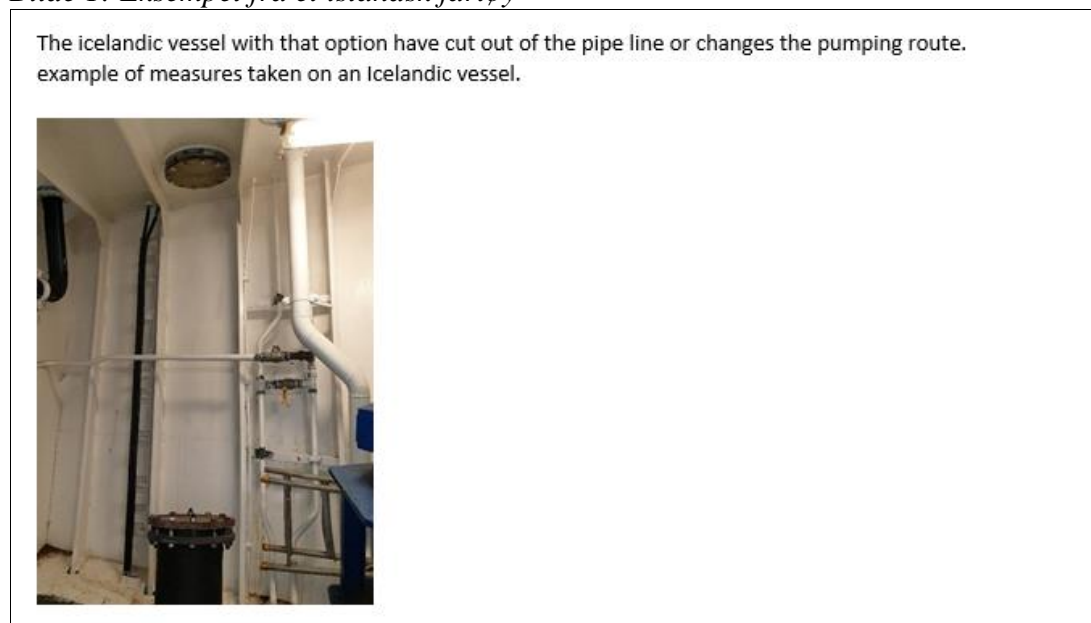
Gjennomsnittsprisen på det norske råstoffet lå på 6,24 kr per kg, til sammenligning var snittsprisen i 2022 på 3,18 kr per kg.

Fiskeridirektoratet fulgte fisket svært tett og foretok daglige vurderinger over status i fisket.

3.3 PLOMBERING AV UTSTYR

I 2022/2023-sesongen innførte Island forbud mot fiske med fartøy som var utstyrt med muligheten til å pumpe fra fartøyets tanker, ut under havoverflaten. Forbudet gjaldt i IØS, uavhengig av fartøyets nasjonalitet. 7-8 fartøy i den norske ringnotflåten var utstyrt på en slik måte som var i konflikt med regelverket. Det var god og tett kommunikasjon mellom Fiskeridirektoratet, næringen og Fiskistofa på Island om hvordan disse fartøyene skulle løse denne problemstillingen. Fiskistofa gav følgende tilbakemelding vedr. hvordan dette kunne løses, se bilde under.

Bilde 1: Eksempel fra et islandsk fartøy

Det ble videreformidlet til næringen at islandske myndigheter bekreftet at det var tilstrekkelig å plombere aktuelle rør. Det ble videre vist til at forbudet mot å ha nevnte rør inngår i den pelagiske kontrollavtalen og at flere land allerede har innført tilsvarende krav. Reder burde derfor gjerne vurdere mer permanente løsninger.

Selv om Island ikke stilte krav om at rørene skulle være plombert av myndigheter så var Fiskeridirektoratet positiv til å hjelpe fartøy som ville at Fiskeridirektoratet skulle gjennomføre eller dokumentere at plombering var gjennomført.

3.4 KVOTEBYTTEORDNING

På grunn av små kvoter i loddefisket på Island og i loddefisket i Barentshavet ble det innført kvotebytteordning i disse fiskeriene. Næringen kom med anmodning om en utvidet ordning i 2023.

Når det gjelder lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen ble det åpnet for at to ringnotfartøy kunne gjøre følgende:

- bytte hele loddekvoten ved Island, Grønland og Jan Mayen mot hele loddekvoten i Barentshavet.

Eller

- bytte hele loddekvoten ved Island, Grønland og Jan Mayen mot et kvantum sild i Nordsjøen.

Fartøyene kunne kun foreta ett kvotebytte som involverte lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen. Melding om kvotebytte måtte være sendt senest 1. februar 2023.

19 fartøy byttet vekk hele loddekvoten ved Island, Grønland og Jan Mayen denne sesongen.

3.5 ISLANDSK OPPFØLGING AV FARTØY

Fiskeridirektoratet har i etterkant av fisket fått henvendelser fra Island vedr. enkeltfartøy og avvik mellom rapportering og hva som faktisk er levert.

4. RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET SESONGEN 2024/2025

4.1. VITENSKAPELIGE ANBEFALINGER FOR LODDEFISKET 2024/2025

Rådgivning fra ICES utarbeides etter en forvaltningsplan som ble avtalt mellom partene i 2023. ICES fastsetter foreløpig TAC, basert på akustiske observasjoner av umoden lodde. Datagrunnlaget for det foreløpige kvoterådet kommer fra høsttoktet det foregående året. Det er satt inn mekanismer for å unngå at det foreløpige kvoterådet overgår de faktiske fiskemulighetene. Det foreløpige kvoterådet overstiger aldri 400 000 tonn, og settes til null dersom indeksen viser mindre enn 50 milliarder umodne fisk.

ICES oppdaterer kvoterådet for den kommende sesongen etter høsttokt, og gir endelig kvoteråd i løpet av sesongen basert på vintertokt.

I henhold til revidert forvaltningsregel i 2015 er loddebestanden siden da blitt forvaltet i overensstemmelse med en totrinns forvaltningsplan der man først fastsetter foreløpig TAC basert på akustiske målinger av mengden av rekrutter (1- åringer) foretatt om høsten. Startkvoten settes til 2/3 av den foreløpige TAC, basert på forutsetningen om at det skal være 95 % sannsynlighet for at minimum 150 000 tonn (Blim) lodde står igjen for å gyte på slutten av sesongen. Foreløpig TAC blir basert på den historiske sammenhengen mellom målt antall 1-åringer (umoden lodde) for et gitt år mot målt antall 2-åringer (moden lodde) neste år. Det ligger en stor grad av forsiktighet i dette første rådet om foreløpig TAC.

Foreløpig TAC blir så oppdatert basert på toktet påfølgende høst, men nå blir bestanden av 2-åringer projisert frem til gyting ca. et halvt år senere. Den naturlige dødeligheten, som inkluderer loddekonsumet til torsk, blir modellert og er med i denne framskrivningen. Endelig TAC blir satt påfølgende vinter basert på et tokt i gyteområdet. Fremdeles er rådet basert på forutsetningen om at det med minst 95 % sannsynlighet skal stå igjen 150 000 tonn gytemoden lodde på slutten av sesongen.

7. juni 2024 publiserte ICES kvoterådet for sesongen 2024/2025¹. Det lød som følger:

ICES advises that when the Coastal States management plan is applied, there should be zero catch for the fishing season 15 October 2024 – 15 April 2025.

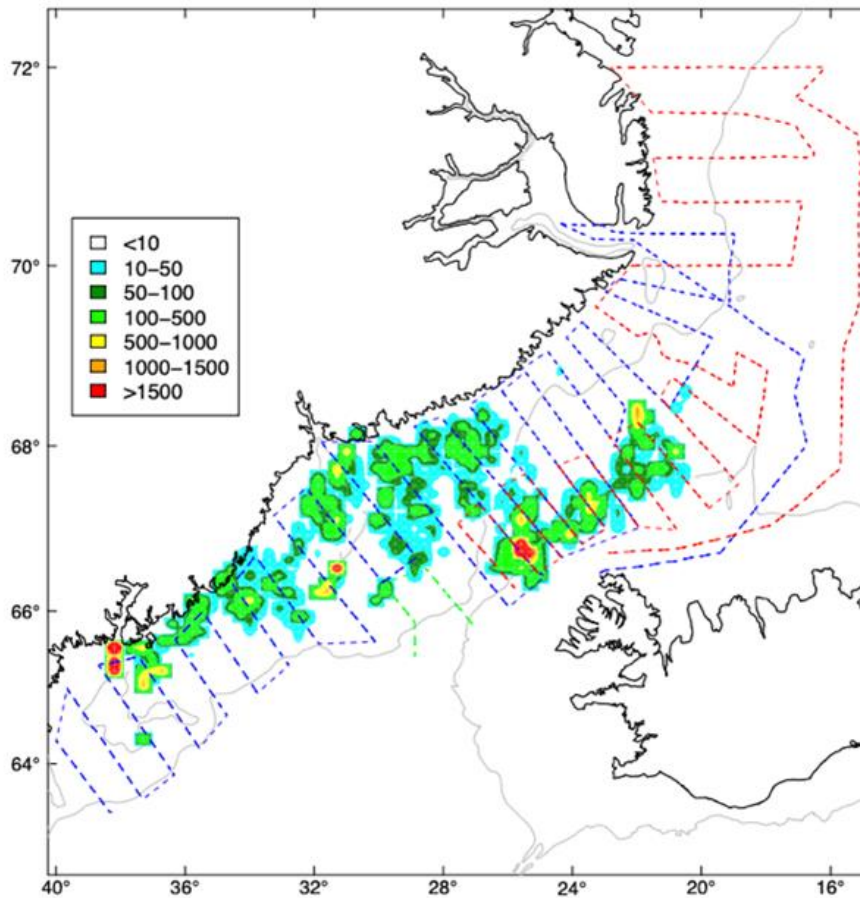
Grunnlaget for undersøkelsesestimering og høstingsregelen ble gjennomgått på et ICES benchmarkmøte i 2022, men endringene som ble gjort påvirker ikke årets råd. Høstingsregelen sier at rådene revideres basert på informasjon om akustisk undersøkelse i høst (mellområd), der det endelige rådet gis basert på resultatene fra undersøkelsene i januar–februar.

Høsten 2024 samarbeidet Island og Grønland om forskningstoktet for lodde som ble gjennomført i perioden 21. august til 1. oktober. Grønland deltok i toktet med forskningsfartøyet Tarajoq og fiskefartøyet Polar Ammassak, fra Islands side deltok forskningsfartøyet Árni Friðriksson. Fartøyene foretok akustiske undersøkelser, og er antatt å ha dekket utbredelsesområdet til loddebestanden.

Lodden var jevnt fordelt i området og målingene hadde en ganske lav variasjonskoeffisient. Total mengde lodde ble målt til nesten 610 000 tonn, SSB ble anslått til 307 000 tonn. Høstingsregelen tar sikte på at man skal etterlate minst 114 000 tonn (Blim) moden lodde ved gytetidspunktet i mars med 95 % sannsynlighet. Modellanslag viser at selv uten fangst i fiskesesongen 2024/2025 vil ikke høstingsregelen bli oppnådd.

¹ https://ices-library.figshare.com/articles/report/Capelin_i_Mallotus_villosus_i_in_subareas_5_and_14_and_Division_2_a_west_of_5_W_Iceland_and_Faroes_grounds_East_Greenland_Jan_Mayen_area_/25663980?backTo=/collections/ICES_Advice_2024/6976944

Figur 3: Oversikt over toktet som ble gjennomført i perioden 21. august - 1. oktober 2024, «Polar Ammasak» (rød), «Árni Friðriksson» (grønn) og «Tarajoq» (blå)

Kilde: <https://www.hafogvatn.is/is/midlun/frettir-og-tilkynningar/hafrannsofnastofnun-leggur-til-ad-engar-lodnuveidar-verdi-leyfdar-fiskveidiarid-20242025>

Basert på resultatene av dette toktet anbefalte MFRI den 11. oktober at det ikke tillates et loddefiske sesongen 2024/2025. Dette rådet vil bli revidert basert på resultater fra akustiske målinger av den fiskbare bestanden tidlig i 2025.

4.2 AVTALESITUASJONEN

Høsten 2022 sa Island opp rammeavtalen som ble signert i 2018. Det er foreløpig ikke signert en ny avtale, og vilkårene for fiske i 2024/2025 er dermed ikke fullt ut kjent. Fiskeridirektoratet forutsetter at Norge får anledning til å fiske i Islandsk og Grønlandsk sone dersom det blir åpnet for fiske.

4.2.3 Kompensasjon for forrige sesong iht. «Trepartsavtalen» fra 2018

Deler av trepartsavtalen som ble inngått i 2018 har fremdeles virkning for neste sesong. I 2022-2023 økte TAC 24. februar fra 274 705 tonn til 459 800 tonn, dvs. en økning på 184 100 tonn. Økningen gjorde at Norge gikk fra å ha et overfiske på 1 230 tonn til et underfiske på 7 974 tonn. I henhold til 2018-avtalen kunne Island fiske på det ubenyttede kvantumet, mot full kompensasjon i den påfølgende sesongen. Island benyttet seg av ufisket kvantum, og

kompensasjon på 8 167 tonn er avtalt mellom partene. Fiskeridirektøren legger til grunn at dette kvantumet videreføres til sesongen 2024-2025.

4.2.4 «Smutthullavtalen»

Som et resultat av avtalen mellom Russland, Island og Norge, får Norge årlig overført et kvantum lodde fra Island. Størrelsen på overføringen henger sammen med den norske overføringen av torsk til Island. Overføringen av torsk er en fast prosent av TAC på torsk, uavhengig av TAC på lodde.

Torskefisket reguleres per kalenderår, mens loddefisket reguleres over to kalenderår. Siden det i mange år ikke har vært anledning til å fiske lodde i IØS om sommeren, har den islandske torskekvoten gjennom «smutthullavtalen» vært fisket i et annet kalenderår enn loddekomponenten. Dette betyr at Island i 2024 fisket torskekvoten som relaterer seg til Norges loddekvote sesongen 2024/2025. For sesongen 2024/2025 har Norge en kvote på 15 563 tonn lodde relatert til «smutthullavtalen».

4.2.5 Norge/EU

EU bytter til seg lodde fra Grønland. I avtalen mellom EU og Grønland står det at ved et eventuelt loddefiske skal Grønland ha en minimumskvote på 25 000 tonn i henhold til foreløpig, mellomliggende og endelig TAC. EU skal så tilbys tilgjengelige fiskemuligheter til maksimalt 7,7 % av gjeldende TAC for lodde i løpet av sesongen.

Basert på dette har Norge når det har vært rom for det, byttet til seg loddekvote fra EU. Om dette kan bli tilfelle for Norge kommende sesong er ikke avklart.

4.2.6 Oppsummering - norsk kvote sesongen 2024/2025

Basert på resultatet av toktene høsten 2023 og høsten 2024 er det nullråd for sesongen 2024/2025.

Dersom det blir en justering av dette rådet, vil kvoten bestå av Norges kyststatsandel og et kvantum fra smutthullavtalen. I tillegg kan det bli aktuelt med utveksling av kvoter mellom Norge og EU og kompensasjon fra Island siden de fisket på norsk ubenyttet kvantum sesongen 2022/2023.

Kvotekomponentene neste sesong vil da kunne være som følger:

- «Trepartsavtalen»: Avtalt kyststatsandel
- «Smutthullavtalen»: 15 563 tonn
- Kvoteavtale mellom EU og Norge
- Kompensasjon fra Island fra sesongen 2022/2023

5 REGULERING AV FISKET SESONGEN 2024/2025

Dersom det blir åpnet for et loddefiske sesongen 2024/2025 foreslås det følgende:

5.1 DELTAKELSE

Fisket har tradisjonelt vært forbeholdt fartøy med ringnottillatelse. Det er også fastsatt i Islands nasjonale regulering at utenlandske fartøy må fiske med not i IØS.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med ringnottillatelse gis adgang til å delta i loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2024/2025.

5.2 ÅPNINGSDATO

I henhold til «trepartsavtalen» fra 2018 er loddeseosongen satt til perioden 15. oktober - 15. april. For Norge har sesongen vært avsluttet 22. februar. Hvilke vilkår som vil gjelde ved et eventuelt fiske i 2024/2025 er foreløpig ukjent.

Fisket vil bli åpnet i Islands sone når rammebetingelsene er fastsatt.

5.3 KVOTEBYTTE

På grunn av små kvoter både i loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen og lodde i Barentshavet bestemte Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) i januar 2014 å innføre en ordning der ringnotfartøy fikk anledning til å bytte loddekvote ved Island, Grønland og Jan Mayen mot loddekvoten sin i Barentshavet. Ordningen er siden blitt videreført. Da loddefisket i Barentshavet var stengt i årene 2016 og 2017, fikk ringnotfartøy bytte hele loddekvoten ved Island, Grønland og Jan Mayen mot et kvantum sild i Nordsjøen. I 2018 fikk fartøy i ringnotgruppen igjen anledning til å bytte hele kvoten av lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen sesongen 2017/2018 mot hele loddekvoten i Barentshavet. Siden det ikke ble åpnet for loddefiske i Barentshavet i 2021, kunne fartøyene sesongen 2020/2021 bytte hele kvoten av lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen sesongen 2017/2018 mot hele eller deler av kvoten av sild i Nordsjøen. Sesongen 2021/2022 var kvotene så store at man ikke så det hensiktsmessig å ha kvotebytteordning.

Ordningen har vært praktisert slik at to fartøy med ringnottillatelse kan inngå avtale om kvotebytte dersom ingen av fartøyene har foretatt annet kvotebytte samme sesong. Begge fartøyeierne må da gi bindende melding til Fiskeridirektoratet før det blir fisket på byttet kvote innen en gitt frist. Forskriften har vært fastsatt av NFD. Fra og med 2022 har Fiskeridirektoratet fått myndighet til å fastsette forskriften.

Sesongen 2022/2023 ble det innført en utvidet ordning. I tillegg til å avhjelpe små kvoter i loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen og loddefisket i Barentshavet skulle årets ordning også avhjelpe manglende soneadgang i kolmulefisket. For nærmere informasjon, se punkt 3.4.

Fiskeridirektøren legger til grunn at dersom det er hensiktsmessig for å få et lønnsomt og miljømessig fiske vil en ordning med kvotebytte kunne være en god løsning.

5.4 MAKSIMALKVOTER

Med unntak av få år har fisket vært fordelt med maksimalkvoter etter «universalnøkkelen». Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av dette sesongen 2024/2025.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene blir tildelt maksimalkvoter basert på universalnøkkelen.

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket når totalkvoten er beregnet oppfisket, selv om enkelte fartøy ikke har fisket sin kvote.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene kan nytte faktisk lastekapasitet i fisket.

5.5 UTSEILING

For at ingen fartøy skal melde utseiling før de faktisk er i posisjon til å ta utseiling, foreslås det en videreføring av ordningen om at ingen fartøy kan ta utseiling før de er utlosset og har loddenot om bord. Norges Sildesalgslag administrerer utseilingen og fastsetter utseilingsstopp dersom det er nødvendig.

Fiskeridirektoratet kan fastsette siste frist for å foreta utseiling. Dette for å få en mest mulig effektiv og hensiktsmessig avvikling av fisket.

Ingen fartøy kan foreta utseiling uten på forhånd å ha meldt fra til Norges Sildesalgslag. Ved utseiling må fartøy være faktisk utlosset, ha loddenot om bord og ha forlatt land/kai.

Norges Sildesalgslag kan fastsette utseilingsstopp.

Fiskeridirektoratet kan fastsette siste frist for utseiling.

5.6 ADGANG TIL ISLANDS ØKONOMISKE SONE OG RAPPORTERING

Fiskeridirektoratet legger til grunn at et begrenset antall norske fartøy kan fiske samtidig i IØS.

Som tidligere vil det være behov for en ordning som regulerer at antall fartøy som fisker samtidig i IØS er i overensstemmelse med det som hjemles i «smutthullavtalen» og bilateral avtale mellom Island og Norge.

For å sikre en hensiktsmessig avvikling av fisket har Norges Sildesalgslag i mange år hatt hjemmel til å administrere innseilingsordning til IØS, herunder fastsette innseilingsstopp, samt administrere antall fartøy i fiske samtidig. Norges Sildesalgslag har døgnbemanning og god kontakt med flåten, og ordningen har etter fiskeridirektørens oppfatning fungert godt. Sildelaget har sagt seg villig til å administrere ordningen neste sesong også.

For å forebygge eventuelle problemer som kan oppstå underveis i fisket som følge av rammebetingelsene i IØS, vil Sildelaget ha dialog med organisasjonene som representerer fiskerne i forkant av sesongen.

Fartøy som har tatt utseiling skal melde fra til Norges Sildesalgslag ved inngang til IØS.

Fiskeridirektøren foreslår at Norges Sildesalgslag bemyndiges til å administrere innseilingsordning til IØS, samt administrere antall fartøy i fiske samtidig. Fiskeridirektoratet og Norges Sildesalgslag kan fastsette innseilingstopp til IØS.

5.7 LISENSIERING

Fiskeridirektoratet vil denne sesongen, som tidligere, utarbeide og sende en samlet lisenssøknad på vegne av hele flåten. Lisenssøknaden vil bli utarbeidet i samarbeid med Fiskebåt og Pelagisk forening.